

27.07.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**27 Temmuz 2020
Pazartesi**

27.07.2020

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

27 Temmuz 2020 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yaz Okulu Yönetmeliği
- Gümüşhane Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Lokman Hekim Üniversitesi İhale Yönetmeliği
- Samsun Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Koronavirüs kurban pazarını da vurdu: Satıcı çok, alıcı yok

Tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs (Covid-19) pandemisi kurban satışlarını olumsuz etkiledi. Kırıkkale’de besiciler, pazarlarda satıcıların çok olduğunu fakat kurbanlık bakmaya gelen müşterilerin olmamasından dert yandı.

Kurban Bayramı’na sayılı günler kala besiciler, koronavirüs tedbirlerini alarak hayvan satış alanlarında küçük ve büyükbaş hayvanlarını görücüye çıkardı. Koronavirüs dolayısıyla tüm alanlarda olduğu gibi hayvancılıkta da çeşitli olumsuzluklar yaşayan besiciler, beklentilerini Kurban Bayramı öncesinde de bulamadı.

Kırıkkale Belediyesine ait hayvan satış pazarında yerlerini alan besiciler, satıcıların çok olduğunu ancak müşterilerin olmadığından dert yandı. İşlerinin son derece durgun olduğunu aktaran bazı besiciler, siftah dahi yapamadıklarını belirterek, bu yıl korona virüsten dolayı zarar ettiklerini dile getirdi. Kırıkkale’deki hayvan pazarlarında büyükbaş hayvanlar 7 bin ile 17 bin TL arasında, küçükbaş hayvanlar ise bin 300 ile 2 bin 300 lira arasında satışa sunuluyor. Hayvan pazarına gelen araçlar ise dezenfektan tüneline girilerek temizleniyor.

"20 TANA GETİRDİK, SİFTAH YOK"

Köyünden 20 tane kurbanlık hayvan getirdiğini belirten İrfan Aksoy, "Bu pandemiden dolayı alan hiç yok, satan pek çok. Milletin hali ne olacak hep karışık. 20 tane getirdik, daha siftah bile yok. 3 gündür burada yatıyoruz. 2-3 bin lira yer parası verdik. Kamyon parası derken soran bile yok. Bırak almayı, soran bile yok. Hep cepten gidiyor. Ne olacak halimiz bilmiyorum. Adam diyor ki; 'bayram günü belki de her yer kapanacak. Yasak olacak' diyor. Bir de bu günlerde Kırıkkale'de hastalık çokmuş öyle diyorlar. O yüzden kimse gelmiyor. Gelen 5 dakika bakıp gidiyor. Alan yok, satan çok" dedi.

"BU DURGUNLUĞU PANDEMİYE BAĞLIYORUZ"

Pazarda ne alıcının ne de pazarlık olmamasından dert yanan Süleyman Özen, bu durgunluğu pandemiye bağladıklarını söyledi. Özen, "Bunu biz bu pandemi hastalığına bağlıyoruz. Diyor ki belki ondan dolayı müşteri gelmiyor. Para sıkıntısı mı var onu da bilemiyoruz. Bu sene böyle olursa seneye biz de gelemeyiz buraya. Geçen sene fiyat olarak hemen hemen aynı daha da altında diyebilirim. Şu gördüğün hayvanı 10-13 bin liraya veriyorlar. 12 bin liraya veriyorlar. Bize bunun maliyeti bunun çok üzerinde. Geçen sene biz yemi 60 liraya alıyorduk, bu sene yem oldu 90 lira. Bu vatandaş ne yapar ne eder bilemiyoruz. Biz hayvan desteği istemiyoruz. Yemi ucuzlatsın, biz de hayvanları ona göre üretelim" diye konuştu.

"HAYVAN SATIŞLARI ÇOK DURGUN"

Satışların çok durgun olduğunu dile getiren Osman Peker, "Pandemiden mi ekonomiden mi desek bilemiyorum hayvan satışları çok durgun. Satış yok. Bayrama 4-5 gün kaldı. Dolanan da bizim kendi esnaflarımız. Vatandaşların alım gücü mü yok, mandıralardan mı aldılar fiyatlar uygun, yüksek bir fiyatımız da yok. Yemin torbası 100 lira oldu. Saman, balya 15 lira, hayvan aynı yerinde sayıyor" şeklinde konuştu.

Dericiler Kurban Bayramı'ndan 300 milyon TL'lik katkı bekliyor

Deri sektörü, kurban derilerinin doğru kesim, yüzüm ve saklama işlemleriyle sektöre kazandırılmasını hedefliyor. Türkiye Deri Sanayicileri Derneği (TDSD) Başkanı Burak Uyguner, "Sektörümüz için kurban bayramı büyük önem taşıyor. Kurban derilerinin doğru kesim, yüzüm ve saklanması sayesinde ham deri ihtiyacının büyük kısmı yurt içinden sağlanacak. Kurban derilerinin ekonomimize 250300 milyon TL'lik katkı sağlamasını hedefliyoruz" dedi.

Ham derinin ekonomik büyüklüğü 125 milyon TL

Kurban bayramı yaklaşırken kurban derileri hakkında değerlendirmelerde bulunan TDSD Başkanı Uyguner, "Katma değeri yüksek ürün üretimi için kaliteli hammadde önemli. Bundan dolayı kurban bayramı sektör için büyük önem taşıyor. Türkiye'de her yıl deri sanayimiz, 6-6.5 milyon büyükbaş ve yaklaşık 50 milyon küçükbaş hayvan ham derisine ihtiyaç duyuyor. Bayramda yaklaşık olarak kesime giden 850 bin büyükbaş ve 2,5 milyon küçükbaş bulunuyor. Ham derinin ekonomik büyüklüğü cari fiyatlarla yaklaşık 125 milyon TL" açıklamalarında bulundu.

Yüzde 30'u israf ya da heba oluyor

Dünyada ham derinin hiç işlenemediği ve bu nedenle gömülmek zorunda olduğu ülkelerin bulunduğunu vurgulayan Uyguner, "Kurban derilerinin kesim, yüzüm ve saklama koşulları önemli. Kötü yüzülmüş, hamlamış deriler zor alıcı buluyor. Bu kurbanda buna ekstra dikkat edilmeli. Her kurban bayramında kesilen hayvanlardan miktar bazında yüzde 30 oranında israf ya da heba olup giden ham deri var. Bu şekilde önemli bir ekonomik büyüklük kesim, yüzüm ve saklama koşullarına dikkat etmedikleri için alıcı bulamayıp çöp oluyor" dedi.

Kurbanlıkların doğru kesimi sektör için hayati önemde

Kurbanın doğru kesiminin sektör için çok önemli olduğunu da aktaran TDSD Başkanı Burak Uyguner, "Doğru kesim yöntemleri ile kurban derilerin ekonomimize kazandırılması gerekiyor. Bu nedenle Kurban Bayramında kesilen hayvanlardan elde edilen ham deriler son derece önemli. Deri sanayimizin hammaddesi olarak ekonomimizde önemli bir yeri bulunan kurban derilerinde kayıpların önlenmesi ve doğru kesim yöntemleriyle ekonomik.

Bakanlıktan, ticari faaliyetleri hızlandıracak adım

Ticaret Sicili Müdürlükleri tarafından yapılan tescillere ilişkin ilanların Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne artık elektronik ortamda gönderilebileceğini ve en geç iki saat içerisinde yayımlanabileceğini söyleyen Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, "Böylelikle ticari faaliyetler hız kazanacak." dedi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, yaptığı yazılı açıklamada, Bakanlığın Türkiye'de hızlı, kolay ve güvenli bir ticari ortam tesis etme hedefi doğrultusunda teknolojinin sunduğu imkanlardan yararlanarak, hizmetleri dijital ortama taşımayı ve iş insanlarına daha iyi hizmet sunmayı amaçlayan çalışmalarının ara vermeden sürdüğünü belirtti.

Bakanlık bünyesindeki Merkezi Sicil Kayıt Sisteminin (MERSİS), kamusal hizmetlerde dijital dönüşümün öncülüğünü yapan temel bilgi sistemleri arasında yer aldığına işaret eden Pekcan, MERSİS'in halihazırda 45 farklı kurumla anlık olarak veri paylaştığını ve entegre olarak çalıştığını ifade etti.

MERSİS üzerinden ticaret siciline ilişkin ihtiyaç duyulan bilgilere tek noktadan erişildiğine, kurum ve kuruluşlar ile tacirler ve vatandaşlar tarafından sistemin önemli bir doğrulama kaynağı olarak kullanıldığına dikkati çeken Pekcan, "İç ticaret işlemlerinin dijitalleştirilmesi kapsamında sürdürülen çalışmalar neticesinde MERSİS üzerinden elektronik ortamda yürütülen işlemlerin kapsamı genişletilmiş ve paydaş kurumlarla işbirliği yapılarak vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştıran pek çok yeniliğe imza atılmıştır." dedi.

Bu kapsamda, yakın zamanda devreye alınan elektronik belge uygulaması ile Ticaret Sicili Müdürlüklerince verilen tüm belgelerin, ödeme aşamaları da dahil olmak üzere, tamamen elektronik ortamda MERSİS üzerinden temin edilebilmesinin sağlandığını hatırlatan Pekcan; İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa Ticaret Sicili Müdürlükleri başta olmak üzere toplam 40 ticaret sicili müdürlüğünde belgelerin tamamen elektronik ortamda talep edilebildiğini ve alınabildiğini kaydetti.

Tescile ilişkin ilanlar da artık elektronik ortamda verilecek

Bakanlığın dijital dönüşüm çalışmaları kapsamında vatandaşlara sunduğu hizmetlere bir yenisini daha eklediğini belirten Pekcan, şu bilgileri paylaştı:

"Ticaret sicili işlemlerinde, tescile ilişkin ilanlar fiziki olarak (posta veya kargo ile) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesine gönderilmekte bu durum maliyet ve zaman kaybına neden olmaktaydı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile yürütülen ortak çalışma sonucunda MERSİS ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Bilgi Sistemi entegrasyonu sağlanmıştır. Buna göre, Ticaret Sicili Müdürlükleri tarafından yapılan tescillere ilişkin ilanlar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne artık elektronik ortamda gönderilebilecek ve en geç iki saat içerisinde yayımlanabilecek. Söz konusu ilanlara Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin internet sayfası üzerinden ulaşılabilir. Böylece ticari faaliyetler hız kazanacak. Zaman ve maliyet tasarrufu sağlayan ve 124 Ticaret Sicili Müdürlüğünde devreye alınan söz konusu uygulama kısa sürede tüm Ticaret Sicili Müdürlüklerinde hayata geçirilecek."

Pekcan, iç ticaretin dijitalleşmesine, ticari işlemlerin daha hızlı bir şekilde yürütülmesine, vatandaşlara daha nitelikli ve hızlı hizmet sunulmasına ve giderlerden tasarruf sağlanmasına katkı sağlayacak çalışmalara devam edeceklerini sözlerine ekledi.

Altın fiyatları tarihi seviyeleri gördü

Altın fiyatları, dolardaki düşüş ve piyasalardaki belirsizlik nedeniyle artan güvenli liman arayışlarının etkisiyle ile tarihinin en yüksek seviyesine ulaştı. Son olarak Eylül 2011'de 1.921 dolarla rekor kıran altının onsu bu sabah bu seviyeyi 1.944 doların üzerine taşıdı.

Spot altın fiyatları, dolardaki sert düşüş ve küresel ekonomiye ilişkin endişelerin güvenli liman alımlarını güçlendirmesi sonrası tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı.

Spot altın ons başına 1,944.71 dolara çıktı ve 2011 yılında 1,921.17 dolar ile gördüğü tüm zamanların en yüksek seviyesini aştı. Sabaha 06:15 sularında 1.944,95 doları gören altının ons fiyatı, sonrasında rekor seviyelerin bir miktar altında dengelendi. 07:55 itibarıyla altında işlemler 1.932 dolardan gerçekleştiriliyordu.

Altın bugün neden yükseliyor?

Uluslararası piyasalarda spot altın fiyatı, artan koronavirüs vakaları, İngiltere'nin İspanya'dan dönenlere karantina uygulamasını yeniden başlatmasının dünya

27.07.2020

genelinde koronavirüs tedbirlerinin yeniden gündeme gelebileceği endişelerini artırması altında rekor getiren gelişmeler olarak ön plana çıkıyor.

Altındaki yükselişe gümüş de eşlik ediyor

Altın fiyatındaki yukarı harekete gümüş de ayak uydurdu. Gümüş fiyatı Mayıs 2013'ten bu yana ilk kez ons başına 24 dolar seviyesinin üzerine çıktı. Gümüş fiyatı 24,40 dolar/ons seviyesini gördü.

Gümüş fiyatı son bir haftada yüzde 25,5 ve yıl başından bu yana yüzde 34,7 arttı.

Ulusal vergi konseyi ve stratejik planlama teşkilatı kurulacak

CHP'nin 37. Olağan Kurultayı'nda yeniden genel başkanlığa seçilen Kemal Kılıçdaroğlu, iktidar hedeflerini içeren maddeleri tek tek sıraladı.

KILIÇDAROĞLU, 2. YÜZYILA ÇAĞRI BEYANNAMESİ'Nİ AÇIKLADI:

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu 37. Olağan Kurultay'da yeniden genel başkanlığa seçildi. CHP'nin 100. yıldönümünü kutlayacağı 2023 sonrası ve iktidar hedeflerini içeren 13 maddelik '2. Yüzyıla Çağrı Beyannamesi'ni açıkladı. Delegelerin oyuna sunulan ve oybirliği ile kabul edilen beyanname özetle şöyle:

- 1- Yeni bir anayasa ile güçlendirilmiş demokratik parlamenter sisteme geçeceğiz.
- 2- Toplumsal barış ve huzur sağlanacaktır. Başta Kürt sorunu olmak üzere tüm sorunlar demokrasi temelinde, TBMM öncülüğünde çözülecek. Türkiye'nin tam bağımsızlığı, demokrasisi ve üniter yapısı güçlendirilecektir.
- 3- Devlet yönetimi ve toplumsal sistemde liyakat sistemi esas alınacaktır.
- 4- Seçim Yasası değişecek millet vekilini millet seçecek. 12 Eylül'ün eseri olana seçim barajı kaldırılacak.

5- Siyasi ahlak yasası çıkarılacak, siyaset kirlilikten arındırılacak, vatandaş ile siyasetçi arasındaki güven yeniden inşa edilecektir.

6- Kamu İhale Kurumu, rekabet ve şeffaflığı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenecek.

7- Sayıştay gerçek işlevine kavuşturulacak ve TBMM'de kesin hesap komisyonu kurulacak. Ulusal vergi konseyi kurulacak ve raporları her sene resmi gazetede yayımlanacak. Kesin hesap komisyonunun başkanı muhalefetten olacak.

8- Güçlü bir stratejik planlama teşkilatı kurulacak. Üretim ve hakça paylaşım stratejik planlamanın ana hedefi olacak. Planlama örgütü tarımı stratejik sektör olarak görecektir.

9- Eğitim sistemi tüm bileşenlerin ortak çabasıyla yeniden yapılandırılacaktır. Darbecilerin getirildiği YÖK kaldırılacak. Tüm organize sanayi bölgelerinde iş garantili yatılı teknoloji liseleri kurulacak, ihtiyacı duyulan işgücü yaratılacak.

10- Gelecek nesiller için ekosistem hakkı korunacak. Bunu da bir siyasi parti olarak ilk biz seslendiriyoruz. Bizim de kuş görme, ağaç, orman deniz, güneşi görme hakkımız var. Gelecek kuşaklara da bu hakkı devretmek bizim görevimizdir.

11- Aile destekleri sigortası kurulacak.

12- Yeni bir merkez-yerel dengesi oluşturulacak. Yerel yönetimlerin gelirleri artırılabilecek, kayyum uygulamalarına son verilecek.

13- Akılcı, barışçıl gerçekçilikten sapmayan uluslararası hukuka ve meşruiyete önem veren bir dış politika izlenecektir.

İstanbul'u finansın, eğitimin kültürün merkezi yapacağız

Milli İstihbarat Teşkilatı'nın (MİT) İstanbul Bölge Başkanlığı Hizmet Binası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı törenle açıldı. Erdoğan açılışta yaptığı konuşmada "Çatışma bölgelerinde elde ettiğimiz kazanımlar, diplomatik alanda ülkemizin masaya daha güçlü oturmasını, milli menfaatlerimizi daha etkili savunabilmemizi sağlıyor. Kaçırılan vatandaşlarının kurtarılması için bizden yardım talebinde bulunan ülke sayısı giderek artıyor" açıklamasını yaptı.

İstanbul'u kabullenemediler

Bilginin ve bilgiyi kullanmanın en etkili silaha döndüğü bir dönemde istihbaratın önemini çok daha fazla arttığını kaydeden Erdoğan şunları söyledi: "Merhum Abdulhamit Han'ın güçlü istihbarat ağı sayesinde ülkeyi pek çok badiredentek bir kurşun atmadan kurtardığı tarih kitaplarında uzun uzun anlatılır. İstihbaratı çökertilmemiş bir ülkenin çökertilmesi ya mümkün değildir ya da fevkalade ağır maliyettedir. İstanbul istihbarat konusundaki özel konumuyla da öne çıkmıştır. Hiç şüphesiz İstanbul dünyanın merkezi konumundadır. Ülkemizin bir süredir verdiği tarihi mücadelede ilk hedef alınan kurumlarının başında MİT'in geliyor olması tesadüfi değildir. İstanbul'un halen Türk milletinin ve Müslümanların elinde olmasının kabullenilemediğini görüyoruz. Son olarak Ayasofya'yı ibadete açma sürecimizde İstanbul'un Türk toprağı kimliğini sindirmekte zorlananlar bulunduğu bir kez daha şahitlik ettik. Hedefimiz İstanbul'u finansın, eğitimin, kültürün merkezi olarak dünyanın üst sıralarına çıkartmaktır."

Son dakika! AK Parti'den 'hilafet' tartışmalarıyla ilgili flaş açıklama

AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik yaptığı açıklamada "Dünden beri sosyal medyada siyasal rejimimizle ilgili ortaya çıkan sağlıksız tartışma ve kampaşma, Türkiye'nin gündemi değildir." ifadelerini kullandı.

Ömer Çelik'in, Twitter hesabından yaptığı açıklama şöyle:

"Türkiye Cumhuriyeti, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir. Bu nitelikleriyle Cumhuriyetimiz hepimizin ortak çatısıdır. Ülkemizin siyasal rejimi büyük sosyal ve siyasal tecrübelerden geçmiş ve geleceğe yürümektedir. Türkiye'nin siyasal rejimiyle ilgili siyasal kampaşma üretmek yanlıştır. Cumhuriyetimiz tüm nitelikleriyle gözbebeğimizdir.

Dünden beri sosyal medyada siyasal rejimimizle ilgili ortaya çıkan sağlıksız tartışma ve kampaşma, Türkiye'nin gündemi değildir. Türkiye Cumhuriyeti güçlü ve büyük bir devlet olmasının yanı sıra, tüm dünyada "bilhassa kimsesizlerin kimsesidir."

Sorumluluğumuz ahlaki ve siyasidir. Siyasal temeli olmayan kampaşmalar yerine ortak ideallerimizle geleceğe yürümeliyiz.

Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır. Milletimizin duası ve desteğiyle, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemiz ve insanlık için erişilmez denilen hedeflere yürüyoruz. Cumhuriyetimiz parlamaya devam edecektir. Milletimizin tüm fertleri bu gelecekte pay sahibidir. Kurtuluş Savaşı'mızın başkomutanı, devletimizin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İstiklal Savaşı kahramanlarını rahmetle ve saygıyla yad ediyoruz.

Tarihten bugüne kesintisiz bir halka olarak devam eden mücadele azmimizi daha da kuvvetli kılıyoruz. Cumhuriyetimiz, milletimizin asırlara dayanan büyük devlet geleneğinin birikimi ve billurlaşmış halidir. Mensubu olmakla şeref duyduğumuz milletimiz, insanlık ailesinin seçkin ve saygın mensubudur. Buna layık olmak hepimizin borcu ve kaderidir."

Alaattin AKTAŞ

27 Temmuz 2020

Faizde dipten dönüş sinyalleri çoğalıyor

Faizde daha aşağılarda pek yer kalmamış gibi...

- ✓ *Merkez Bankası faizi iki aydır değiştirmiyor.*
- ✓ *Avantajlı konut kredisi uygulaması usul usul sona erdiriliyor.*
- ✓ *Mevduat faizindeki düşüş durmuş gibi görünüyor.*

Faizde temel belirleyici Merkez Bankası'nın politika faiz oranı. Merkez Bankası bu oranla piyasaya yön verir, en azından vermeyi amaçlar. Mevduat ve kredi faiz oranlarının da Merkez Bankası faiziyle uyumlu bir eğri çizmesi beklenir.

Para Politikası Kurulu (PPK) tam bir yıl önce, 25 Temmuz 2019'da politika faizini yüzde 24'ten yüzde 19.75'e çekmiş ve faiz indirimi bu yıl mayısa kadar sürmüştü. Faiz son olarak PPK'nın mayıs toplantısında yüzde 8.75'ten yüzde 8.25'e indirilmişti.

Merkez Bankası haziranı ve ardından temmuzu pas geçti. Faiz yüzde 8.25'te tutuldu.

Özellikle temmuz toplantısından sonra yapılan açıklamadaki bir vurgu dikkat çekti. Merkez Bankası, enflasyonu yukarı yönlü etkileyen risklerin varlığına vurgu yapma gereği duymuştu.

Öyle anlaşılıyor ki Merkez Bankası artık faizde daha da aşağı gidilecek alan kalmadığını görüyor.

★★★

Faiz piyasaya bir ölçüde yön verebilir. Ama özünde faizin hangi düzeyde oluşacağını belirleyen piyasadır.

Burada piyasayı enflasyon olarak okumakta tabii ki hiçbir sakınca yok. Hatta öyle okumak durumu daha anlaşılır kılar.

Son bir yılda yaşananları “Faizi aşağı çektik ve enflasyon geriledi” diye okumak mümkün. Ama gerçek bu mu acaba?

Enflasyon faizi aşağı çektiğimiz için mi düştü, yoksa zaten enflasyon gerilemekteydi, gerileyecekti; bunu göz önünde bulundurarak mı faizi aşağı çektik?

Enflasyon çok basit bir hesaplamadır ve matematikteki dört işlemi yapabilen herkes yıllık oranın nasıl seyredeceğini belli varsayımlar çerçevesinde çok kolaylıkla görebilir. Geçen yıl enflasyonun tek haneye ineceğinin aylar öncesinden tahmin edilebilmesi gibi...

Ayrıca, “Faizi aşağı çektik ve enflasyon geriledi” okuması doğru ise Merkez Bankası ne yapmak istiyor? Sahi Merkez Bankası enflasyonun daha da gerilemesini sağlayacak(!) faiz indirimlerine niye ara verdi?

Avantajlı konut kredisinde sona mı geliniyor?

Kamu bankaları eliyle haziran ayı başında başlatılan ve mevcut ekonomik koşullarda çok avantajlı olan konut kredisi kampanyasında da sona yaklaşıldığı yönünde sinyaller alınıyor.

İkinci el konutlar için vade on beş yıldan on yıla çekildi, bir yıl ödemesiz dönem avantajına son verildi, faiz oranı da bir miktar artırıldı.

Sıfır konutlara dönük kredi avantajının da bir süre sonra yavaş yavaş azaltılması hiç şaşırtıcı olmaz.

Zaten bu krediler sürdürülebilir değildi ki...

Zengin Anadolu esnafı oğluna "Biraz zarar etse de olur, hiç olmazsa ticaret öğrensin" diye dükkan açar.

Bizde de devlet sanki zengin Anadolu esnafı, kamu bankaları da "Zarar etse de olur" denilen evlatlar...

Esnaf ticaret olsun diye 10'a mal ettiğini 9'a satar mı? İyi de kamu bankası 10'a mal ettiğini 9'a daha ne kadar satacak?

Kaldı ki avantajlı konut kredisi görünürde vatandaşın ev sahibi olması gibi bir amaçla uygulamaya konuldu. Ama konut fiyatlarının bir aydaki astronomik artışı gösterdi ki, bu kredi, dolaylı olarak, ellerinde konut stoku bulunan müteahhitlik kesimine nefes aldırdı.

Mevduat faizi yataya döndü

Mevduat faizinde geçen yılın ikinci yarısında Merkez Bankası faizine paralel bir şekilde hızlı bir gerileme gözlemlendi. Geçen yılın temmuz ayında tüm bankalar ortalamasında yüzde 22.62 olan mevduat faizi, aralık ayında yüzde 10.57'ye geriledi.

Bu yılın ilk dört ayı yüzde 9-10 arası faizle geçildi. Bu dört ayda ortalama faizde çift haneye hiç çıkılmadığını belirtelim.

Faiz mayısla birlikte yeniden geriledi ve bu sefer yüzde 7'li düzeylere inildi. Ay ortalaması Bazında mayısta yüzde 7.65, haziranda yüzde 7.38 olan faiz, 17 Temmuz'a kadar olan dönemde de ortalama yüzde 7.36 düzeyinde oluştu.

Faiz bir anlamda iki buçuk aydır yatay. Hatta zaman zaman bazı bankalardan mevduat faizini artırdıkları yönünde de haberler geliyor.

Özellikle geçen yıl bu günlerde mevduat vadesini uzatmanın en doğru karar olacağını vurgulamıştık. Gidişat belliydi, kısa vadeli mevduata her yenilemede daha düşük faiz uygulanacaktı. Oysa vade örneğin bir yıla çekildiği takdirde en az bir yıl yüksek faiz garanti edilebilecekti. Bu rasyonel adımı çok fazla mudinin atmadığı mevduatın ortalama vadesinin neredeyse aynı kalmasından belli.

Vatandaş uzun vadeye zaten yanaşmıyor ama bu kez biz de uyaralım; uzun vadeden olabildiğince uzak durmakta yarar var. Çünkü bu günün koşulları geçen yılın tam tersi bir şekilde faizin artacağına işaret ediyor.

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Kılıçdaroğlu damgasını vurdu

27 Temmuz 2020

Kılıçdaroğlu CHP'ye genel başkan olmuştu ama partiye hiç bu kadar hâkim olamamıştı.

Bu kurultayda CHP'ye hem söylem olarak, hem kadro olarak damgasını vurdu. Süleyman Demirel, "Siyasetin ilacı başarıdır" derdi. Yerel seçim başarısı CHP Lideri'ni böylesine güçlü kıldı. Eğer CHP yerel seçimlerden hezimetle çıksa zaten Kılıçdaroğlu bu tarihe kalmaz, çok önceden toplanan olağanüstü kurultayla partiye veda ederdi. Tabii burada parti içi muhalefetin bir politika geliştirememesi, mücadeleyi ayrı kulvarlarda sürdürmesi de etkili oldu. Ama göz ardı edilmemesi gereken bir nokta da yerel yönetimlerin etkisiydi. Kılıçdaroğlu, yerel yönetimlerde elde ettiği iktidar gücünü sonuna kadar değerlendirdi. İlhan Cihaner'in belediye başkanlarının iş ve aş baskısıyla imzasını değiştiren delegeler konusundaki isyanı aslında buna işaret ediyordu.

CHP KURULTAYDAN SONRA KÜRT RAPORU MU AÇIKLAYACAK?

Kılıçdaroğlu, yerel seçim kampanyasında 2015 yılında hazırlattıkları Kürt raporunu güncelleyeceklerini açıklamıştı. Kılıçdaroğlu, kurultay konuşmasının üç yerinde Kürt sorunundan söz edince kulislere kulak kabarttım. Önemli bir isim olan Ali Bayramoğlu'nun, partili bir grubun kurultaydan sonra açıklanacak bir Kürt raporu üzerinde çalıştıkları yönündeki yazısı da uyarıcı oldu.

Kılıçdaroğlu'nun onayı ile bir Kürt raporu hazırlanması için çalışmalar başlamış. CHP Lideri, dar bir kadroya "Bir çalışma yapın kurultaydan sonra belki açıklarız" talimatı vermiş. Birkaç yerden rapor alınıp sonra bunların ortak bir rapora dönüştürülmesi düşünülüyormuş. Kılıçdaroğlu, 2015 raporunda da olduğu gibi çözüm adresi olarak yine Meclis'i öneriyor. Sanıyorum CHP'nin yeni raporunun omurgası da Meclis referanslı olacak. Hem "Meclis etkisiz hale geldi" diyeceksin, hem asırlık Kürt sorununun çözümünde adres olarak Meclis'i göstereceksin. Bu, yürütme gücü önermeyen bir rapor olgusunu getirir. Ayrıca Kürt sorunu denilince bunun temelinde CHP yatıyor. Şimdiye kadar CHP bu konuda bir özeleştiri yapmadı.

HDP VE İYİ PARTİ DENKLEMİ

Rapordan ziyade, Kürt raporuyla 2023'e dönük nasıl bir siyaset modeli hedeflendiği boyutuyla ilgiliyim. Birkaç başlık halinde sıralamak istiyorum.

1- Kılıçdaroğlu, CHP tabanını HDP'yle açık ittifaka hazırlıyor.

2- HDP, bu kez açık ittifak konusunda kararlı. Olmazsa zaten baraj sorunu yok.

3- Çok ama çok önemli bir nokta var. O da cumhurbaşkanı adaylığı konusu.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde HDP iki dönemdir Selahattin Demirtaş'ı aday gösterdi. HDP bu kez ortak cumhurbaşkanı adaylığını pazarlık konusu yapacak mı? Bence dikkatlice izlenmesi gereken bir nokta.

4- CHP'nin Kürt raporu, 'millet ittifakı' ortağı İYİ Parti tarafından nasıl karşılanacak?

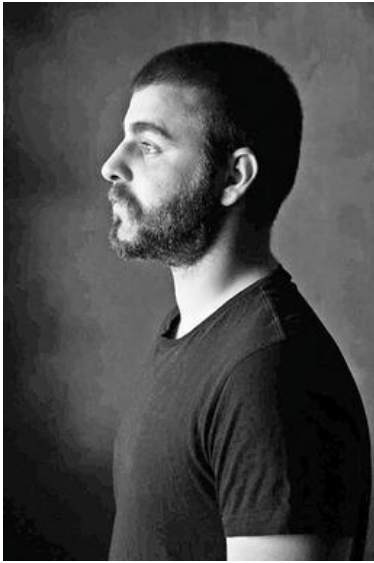
5- HDP ile ortak cumhurbaşkanı adaylığı konusu gündeme gelirse Meral Akşener'in tavrı ne olacak? İYİ Parti, bu ittifakta yer alacak mı?

RAPORU KİMLER BİLİYOR?

Kılıçdaroğlu'nun yeni Kürt raporuyla ilgili çalışmasından parti yönetiminde sınırlı birkaç ismin haberinin olduğu söyleniyor. Sezgin Tanrıkulu ve Canan Kaftancıoğlu sanıyorum süreci daha yakından takip eden isimler.

CHP'NİN RAP'ÇİSİ

Kılıçdaroğlu'nun kurultayda rap müziği ile salona gireceği haberi yapılıncaya sosyal medya hareketlendi. Kimi Kılıçdaroğlu'na rap söyledi, kimi Deniz Baykal'ın Ricky Martin tarzını hatırlattı. Bunun üzerine rap müziğinin kurultayda çalınmasıyla yetinildi. Parçayı birkaç kez dinledim. Müziği kulağa hoş geliyordu. Bunun üzerine rap müziğine imzasını atan Canberk Durucu ile konuştum.

Başkent Üniversitesi İletişim Bölümü mezunu bir genç. Ancak çocukluğundan beri rap'le ilgili. Müzik eğitimi almamış ama müzikle içli dışlı. Daha önce de rap

parçaları yapıp videolarını hazırlamış. “Bunu Z kuşağı için hazırladığım söyleniyor ama ben bütün kuşaklar için yaptım” diyor. Elektronik müzikle ilgileniyor, DJ’lik yapıyor ve bir süredir prodüksiyon işlerine girmiş. Hem sıkı bir rap’çi, hem de sıkı bir CHP’li...

SOSYAL MEDYA CİNAYETİ

HER kadın cinayetinden sonra sosyal medyada birileri ortaya çıkıyor. Pınar Gültekin’in vahşice katledilmesinden sonra da fırsatı kaçırmadılar. Cinsiyeti üzerinden kadını suçlayıp katili kahraman gösteren bir takım bunlar. Kadının adı ya da cinayetin şekli fark etmiyor. Bir kadın cinayeti oldu mu organize bir şekilde harekete geçiyorlar. Yani kadınlar iki kez katlediliyor bu ülkede. Bir katilleri tarafından vahşice katlediliyorlar, yetmiyor, bir de sosyal medya katilleri tarafından ikinci katliama maruz kalıyorlar. Bir de sosyal medya cinayeti işleniyor. Bunu hem de öyle küstah bir şekilde yapıyorlar ki hadi ölüye saygıları yok, bunun ailesi yok mu, bu insanların bir hayatı olmayacak mı? Evlat, eş ya da kardeş acısıyla yıkılan bu insanları ikinci kez öldürmeye çalışıyorlar. İnsan içine çıkarmamak için her şeyi yapıyorlar. Haysiyet ve şerefleriyle oynuyorlar. Pınar Gültekin’in ailesi bu olaydan sonra yaşadıkları şehri terk etme kararı almış. Bunda canice katledilen evlatlarının yaşadığı mekânlarda bulunmanın zorluğu var elbette. Ama sosyal medyada ortaya çıkan bu grupun yaptığı yayınların da etkisi olduğunu düşünüyorum. O yüzden bir süredir çağrı üstüne çağrı yapıyorum. Sosyal medyayla ilgili düzenlemeye, “suç ve suçluyu övme” düzenlemesinin eklenmesini istiyorum. Düzenleme bu hafta Meclis’ten geçerek yasalaşacak. Teklifim hâlâ geçerli. Çünkü tehlike devam ediyor, hem de artarak.

İbrahim Kahveci

Ucuz TL kredisini döviz ihtiyacı bitirdi

Ekonomide bir sistem kurduk ama bu sistem serbest piyasa olarak işlemiyor.

“Bize ne, biz ucuz kredimize bakarız” diyebilirsiniz elbette. Ama piyasanın serbest olmaması eninde sonunda bir denge arayışının geleceğini de gösteriyor.

Gelin piyasa dengelerine kısaca bakalım:

Haziran enflasyonu %12,62

Ama Merkez Bankasının piyasa fonlama faizi (Temmuz ayı) %7,52.

Ortada çok ciddi bir negatif faiz var. Acaba bu negatif faiz serbest piyasa olarak iyimser beklentilerden mi oluşuyor? Mesela 2000 yılında uzun süre negatif faiz vardı. O tarihte IMF ile yürütülen bir program çerçevesinde piyasa baskılanmıştı. Vaat edilen adımlar atılmayınca sistem Kasım 2000’de çatırdamış ve Şubat 2001’de de patlamıştı.

Şimdi ne oluyor?

Mesela risk primi göstergesi olan CDS seviyemiz dünyanın en kötü 6. ülkesi olduğumuzu gösteriyor. Bu kadar riskli bir ülke olmamıza rağmen negatif faiz sürdürülebilir mi?

Ben söyleyeyim: İmkansız...

Merkez Bankası bankalara yüzde 7,52’den 175 milyar lira veriyor ama yine bir başka yan devlet kuruluşu Hazine son ihalede %10,30’dan borç alıyor.

“Devlet %7,52’den borç veriyor ama yine aynı devlet %10,30’dan borçlanıyor” dersek sanırım daha net anlatmış oluruz.

Şu sıralar devletin borçlanma senetlerinin faiz oranı; kısa vadede %10,57 uzun vadede %12,30’dan işlem görüyor.

Ortada çok ciddi tezat söz konusu.

27.07.2020

Bankalar bu durumda kime borç verir? Mesela yüzde 0,64 aylık faiz oranından konut ve/veya taşıt kredisi verir misiniz? Yoksa yan ekranda en sağlam müşteri olarak aylık %1,0 faizden devlete mi parayı satarsınız?

Elbette hem riski daha az, hem de faizi daha yüksek devlete kredi açmak en karlısıdır.

Ama kamu bankaları karlı bankacılığı bırakıp kamusal bankacılık yapıyor. Aslında 2017'den beri kamu bankaları devrede.

Durumu normal yıllar ve sonrası için şöyle izah edelim: (TL kredileri) 2015 yılında 133,9 milyar lira TL kredisi veriliyor. Bunun 56,5 milyar lirası kamu bankalarından, 77,4 milyar lirası ise özel+yabancı bankalardan veriliyor. 2016 yılında ise 117,3 milyar liralık TL kredisinin 63,9 milyar lirası kamu bankalarından veriliyor.

Oysa 2017 yılında 281,5 milyar liralık TL kredisinin 134,8 milyar lirası kamu bankaların dan veriliyor. Hadi bunu da normal kabul edelim.

2018 yılında TL kredileri sadece 25,2 milyar artıyor ama özel+yabancı bankalar TL kredilerini -40,9 milyar lira azaltıyor. Yani özel ve yabancı bankaların TL kredisi vermediği dönemde kamu bankaları 66,2 milyar kredi veriyor.

2019 yılında 200 milyar TL kredisinin 153,9 milyar lirası yine kamu bankalarından veriliyor. Ve 2020 yılı 17 Temmuz dönemi: Toplam verilen TL kredisi 518 milyar 653 milyon lira. Bu kredinin yüzde 63,9'u olan 331 milyar 610 milyon lirası kamu bankalarından verilmiştir.

Tablodan görüleceği gibi 2015 yılı dahil Kamu Bankalarının TL kredisi payı yüzde 30,7'den yüzde 49,9'a gelmiştir. Bu büyüme ve pazar payı artışı inanılmaz bir değişimi gösteriyor.

Kamu Bankalarının TL Kredi Payı %

17 Temmuz 2020	49,9 2
7 Aralık 2019	45,5
28 Aralık 2018	41,1
29 Aralık 2017	37,2
30 Aralık 2016	34,5
31 Aralık 2015	32,2
31 Aralık 2014	30,7

Bu ne anlama geliyor?

27.07.2020

Kamu bankaları kamunun kuruluşudur. Bunların kar ve zararları kamuya, yani Millet'in tümüne aittir. Oluşacak zararları da Millet'in tümü ödeyecektir.

Ama asıl görmemiz gereken nokta şudur: Piyasa serbest değil, kamu iradesine göre çalışıyor. Peki, o kamu iradesinin yönetimi nasıl şekilleniyor? İşte orada da Milli güçleşimiz karşımızda öylece bize bakıyor.

2020 yılı için tek hane enflasyon hedefleniyor. Ama kredi genişlemesi daha yılın ilk 7 ayında şimdiden yüzde 31,7'ye ulaştı bile.

TL kredilerinden yaşanan bu muazzam artış sadece talep üzerinden dengeleri bozmuyor. 3 Kamu Bankasının fiyat artırdıkları için otomotiv firmalarını düşük faiz paketinden çıkartmaları tek gerekçe olamaz.

TÜİK enflasyon verilerine göre, benzin ve dizel otomotiv fiyatları ortalaması;

Nisan ayında %3,40 Mayıs ayında %4,3 ve Haziran ayında %4,84 zaten artış göstermiş.

Ne oldu da birden krediler kesilmek istendi?

İşte burada karşımıza asıl büyük sorun çıkıyor. Yani döviz ihtiyacı...

Geçen yıl (2019) tamamında 180,8 milyar dolarlık ihracata karşılık 210,3 milyar dolar ithalat gerçekleştirmiş ve -29,5 milyar dolar dış ticaret açığı vermiştik.

Oysa bu yılın ilk altı ayında dış ticaret açığımız şimdiden -23,8 milyar dolara dayandı bile.

Dış ticaret açığı o kadar tehlikeli artıyor ki, Mayıs ayında başlayarak kademeli olarak 1 milyonun üzerinde ithal ürüne ek vergi getirdik. Buna rağmen ithalat hala durmadı. Haziran ayında gümrükten alınan vergi aylık 10 milyar seviyesinden 17 milyar seviyesine yükseldi.

Bu yıl dış ticaret açığını kapatacak turizm gelirimiz de nerede ise sıfıra yakın oluşacak. Geçen yıl 25,3 milyar dolar net turizm gelirimiz bu yıl haneye girmeyecek.

Zaten yılın ilk beş ayında Ödemeler Dengesi Katar swap parası olmazsa rezervimiz 32,4 milyar dolar azalmış olacağını göstertiyor. Şu an erime 22 milyar doların üzerinde...

Kredi genişlemesi bir taraftan dış ticaret açığı olarak döviz ihtiyacını artırırken, diğer yandan da döviz yatırımını etkiliyor.

Bu yılın ilk 5 ayında net 17,7 milyar dolar dış borç ödenmesine rağmen döviz hesaplarında 5 milyar dolardan fazla artış görülüyor. Kısaca döviz talebi o kadar yüksek ki; bulunan her TL bir açıdan döviz talebi olarak bize geri dönüyor.

27.07.2020

İyi ama döviz bulabiliyor muyuz?

İşte kilit nokta burası.

CDS'leri en riskli ülkeler arasında olan, ülkeyi dışa kapatmaya yönelik adımları peş peşe sıralayan bir ülke olarak TC Devleti bile yüzde 5,0'in üzerinde bir orandan borçlanabiliyor.

Yabancılardan bize zırnık yok.

İşte bizim sorunumuz da burada başlıyor. İçeride TL üzerinden bir yapay piyasa dengesi kurabiliyor, farklı fiyatlandırmaları ekrana yazabiliyoruz. Ama dengemizi bozan döviz cephesi oluyor.

Çünkü artan ithalatı ve artan döviz talebini karşılayacak döviz bulamıyoruz.

Milletin dövizini swap yolu ile çevirdik durduk ama oranında suyu çıktı diyelim. Bir bakıma döviz cephesi bu suni dengenin en hassas noktası olarak sistemi sıkıştırmış oldu.

Döviz ihtiyacı TL kredilerinin sonunu hazırlamış gibi gözüküyor. Bakalım sonrası ne olacak?

27 Temmuz 2020, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Nasıl olsa gerçekleşeceğine göre Kanal İstanbul'u anlamakta yarar var

En çarpıcı siyasal gerçeklerden biri, CHP muhalefetinin hayal gücü bile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın projelerini kavramaya yetmiyor. Erdoğan'ın 18 yıllık iktidarı süresince gerçekleştirdiği projelere karşı seslendirilen ve "İstemezük" içerikli itirazlar, havada kaldı. Yolların, köprülerin, denizaltı geçişlerinin, hava limanlarının, savunma sanayiindeki atılımların ardından yeni projeler geldi. Türk yapımı otomobil bile bu projelere eklendi.

Önemli bir proje

Şu anda gündemde olan en etkili proje "Kanal İstanbul"dur. Bu projeye karşı çıkılması özellikle CHP sözcüleri tarafından seslendiriliyor. Geçmişteki benzer durumları hatırlayınca, bu projeyi anlamakta yarar olduğunu görüyorsunuz. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, önceki gün Kanal7 Ankara Temsilcisi Mehmet Acet'e hem Kanal İstanbul hem de Kentsel Dönüşüm projeleri ile ilgili açıklamalarda bulundu. Kanal İstanbul gerçekleştiği zaman bunu yadırgamamanız için, Murat Kurum'un bu konudaki açıklamalarını aktarıyorum:

Örnek bir şehircilik projesi

"Hiç bir zaman dediğimiz dedik hareket etmedik. Hep milletimiz ile beraber hareket ettik, Cumhurbaşkanımız Kanal İstanbul projesini açıkladıktan sonra bakanlıklar ve bilim insanları ile toplantılar yaptık. Doğal alanları koruyarak bu bölgede örnek bir şehircilik projesi olacak planlama yaptık. Arazinin yüzde 52'sini donatıya ayırdık. Yollar parklar bahçeler... Yatay mimari esaslı da bir imar planı yaptık. Bunları askıya çıkardık, gelen itirazları dikkate alıyoruz.

Boğaz'ın kurtarılması

Öte yandan trafik yoğunluğunu Boğaz'da görüyoruz. Her yıl bir gemi kazası oluyor.

27.07.2020

İşte bu gemi trafiğini en aza indirecek alternatif bir güzergahtır bu... Boğaz'ı korumak adına yapılmış bir önemli projedir. Diğer taraftan depremle ilgili önemli bir projedir. Ekolojik koridoru oluşturuyoruz. Sadece oradaki su kaynaklarının İstanbul'a etkisi yüzde 4. Melen Projesi tamamlandı. İçinde yat limanları, marinalarımız ve bahçelerimiz olacak. Ormanlık alan tutulacak. Her şey para değil. Her şeye para gözüyle baksak ne şehir hastaneleri ne de parkları bahçeleri yapardık. Olayın bütününe bakmak lazım. Gelecek olarak büyük kazanımları olacağına inanıyorum."